

Lífeyrissjóður Rangæinga

Ársreikningur 2018

Lífeyrissjóður Rangæinga
Suðurlandsvegi 3
850 Hella

Kennitala: 660472-0299

EFNISYFIRLIT

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	3
Áritun óháðs endurskoðanda.....	4
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	6
Efnahagsreikningur.....	7
Yfirlit um sjóðstreymi.....	8
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	9
Skýringar.....	10
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	26
Ófjárhagslegar upplýsingar.....	28
Fjárfestingarstefna Lífeyrissjóðs Rangæinga 2019 - Útdráttur.....	29
Stjórnarháttayfirlýsing.....	30

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Meginstarfsemi sjóðsins

Lífeyrissjóður Rangæinga starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Meginstarfsemi sjóðsins felst í rekstri samtryggingasjóðs. Sjóðurinn er aðili að "Samkomulagi um skiptingu örorkuáhættu lífeyrissjóða" sem Landsbankinn hf. hefur umsjón með. Tilgangur þessa samkomulags er að uppfylla ákvæði framangreindra laga um áhættudreifingu hjá sjóðnum og tekur mið af fjölda sjóðfélaga sem þarf að lágmarki vera 800 samkvæmt lögum. Fjöldi sjóðfélaga hjá sjóðnum hefur um nokkurra ára skeið verið hærri en lágmarkið, stjórn hefur þó metið það svo að rétt sé að viðhalda aðild að samkomulaginu. Frá og með 1. júlí 2017 er í gildi heimild til launþega á samningssviði ASÍ og SA um að ráðstafa hluta af iðgjaldi í lífeyrissjóð til öflunar réttinda í séreign, nánar tiltekið tilgreinda séreign til auðkenningar. Lífeyrissjóður Rangæinga er með samstarfssamning við Frjálsa lífeyrissjóðinn um að þjónusta þá sjóðfélaga Lífeyrissjóðs Rangæinga sem kjósa að ráðstafa hluta iðgjalds í tilgreinda séreign.

Starfsemin á árinu

Alls greiddu að meðaltali 1.077 sjóðfélagar iðgjöld til sjóðsins á árinu. Iðgjöld námu alls um 764,3 milljónum kr. og hækkuðu um 21,7% frá fyrra ári. Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu um 285,0 milljónum kr. og hækkuðu um 1,8% frá fyrra ári. Lífeyrisþegar voru 731 að meðaltali á árinu og í árslok 2018 áttu 10.858 sjóðfélagar réttindi í sjóðnum. Þóknarir til stjórnar og endurskoðunarnefndar námu 6,2 milljónum kr. á árinu 2018.

Raunávöxtun á eignum lífeyrissjóðsins var 2,56% á árinu samanborið við 5,71% raunávöxtun 2017 og miðað við samræmda matsaðferð. Eignir sjóðsins í erlendri mynt hafa aukist nokkuð á árinu og eru nú 13,36% af heildareignum sjóðsins, en voru 11,28% á árinu 2017. Eftir að gjaldeyrishöftum var aflétt markaði stjórn þá stefnu að auka vægi erlendra eigna í sínu eignasafni með jöfnum skrefum. Hefur þeirri stefnu verið framfylgt á árinu 2018.

Eignasafn sjóðsins stendur traustum fótum. Verðbréfaeign sjóðsins er að mestu í skuldabréfum með ábyrgð ríkisins, í dreifðu safni innlendra og erlendra hlutabréfa og í innlánnum.

Það er álit stjórnar sjóðsins að allar upplýsingar, sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu hans í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun, komi fram í ársreikningnum.

Hrein eign

Hrein eign sjóðsins nam í árslok 2018 12.390,2 milljón kr. og hefur hækkað á árinu úr 11.234,7 milljónum kr. eða um 1.155,5 milljónir kr.

Fjárhagsleg áhættustjórnun

Lífeyrissjóður Rangæinga er með samning við Arion banka um umsjón og eignastýringu sjóðsins. Árið 2018 er sjötta heila starfsárið í rekstri sjóðsins undir þessum formerkjum. Enginn starfsmaður var hjá sjóðnum á árinu. Framkvæmdastjóri sjóðsins er starfsmaður Arion banka. Arion banki leitast við að annast ávöxtun fjármuna sjóðsins með sem hagkvæmustum hætti og virkri eignastýringu. Stjórn sjóðsins hefur haft eftirlit með ráðstöfun eigna sjóðsins í samræmi við ákvæði laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktir sjóðsins og starfsreglur stjórnar.

Ársreikningurinn er í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Í ársreikningi þessum er miðað við þá meginreglu að eignir sjóðsins skuli metnar á gangvirði. Framsetning upplýsinga í ársreikningnum er sömuleiðis í samræmi við reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Stjórn hefur útbúið stjórnarháttayfirlýsingu fyrir árið 2018 sem er birt hér aftar í ársreikningnum en henni er ætlað að styðja við góða stjórnarhætti hjá sjóðnum og uppfylla kröfur í reglum um ársreikninga lífeyrissjóða. Sömuleiðis, í samræmi við lög um ársreikninga, birtir sjóðurinn ófjárhagslegar upplýsingar hér aftar í ársreikningnum.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs Rangæinga staðfesta hér með ársreikning þennan með undirskrift sinni.

Hellu, 24. apríl 2019

Í stjórn Lífeyrissjóðs Rangæinga

Oskar Pálsson, stjórnarformaður

Guðrún Elín Pálsdóttir

Heimir Hafsteinsson

Eydís Þ. Indriðadóttir

Framkvæmdastjóri

Þröstur Sigurðsson

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs Rangæinga

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs Rangæinga fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign lífeyrissjóðsins á árinu 2018, efnahag hans 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018 í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Lífeyrissjóði Rangæinga í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar, ófjárhagslegar upplýsingar, fjárfestingarstefnu og stjórnarháttayfirlýsingu.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrgir fyrir því að meta rekstrarhæfi Lífeyrissjóðs Rangæinga. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg víska er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Kópavogi, 24. apríl 2019

Deloitte ehf.

Pálína Árnadóttir
endurskoðandi

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2018

	Skýr.	2018	2017
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		201.570	181.343
Iðgjöld launagreiðenda		527.085	419.520
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(1.532)	(743)
		<u>727.123</u>	<u>600.120</u>
Sérstök aukaframlög	2.1	37.181	27.673
		<u>764.304</u>	<u>627.793</u>
Lífeyrir			
	1.5;3		
Heildarfjárhæð lífeyris	3.1	287.608	275.083
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	3.2	4.959	4.513
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	3.3	1.978	838
Tryggingakostnaður	3.4	(9.537)	(551)
		<u>285.008</u>	<u>279.883</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
	1.6;4		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.1-2	66.975	176.551
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.3-4	620.352	633.829
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		14.695	10.113
Aðrar fjárfestingartekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé		49.493	18.799
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		2.520	2.888
Ýmsar fjárfestingartekjur		59	(2)
Fjárfestingargjöld	4.5-7	(41.201)	(37.237)
		<u>712.893</u>	<u>804.941</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	1.7;5	36.667	29.567
		<u>36.667</u>	<u>29.567</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		1.155.522	1.123.284
Hrein eign frá fyrra ári		<u>11.234.672</u>	<u>10.111.389</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>12.390.194</u>	<u>11.234.673</u>

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2018

	Skýr.	31.12.2018	31.12.2017
Eignir			
Fjárfestingar	1.8;6		
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	6.1	3.571.687	3.220.392
Skuldabréf	6.2	7.843.214	7.233.712
Bundnar bankainnstæður		280.218	265.524
		<u>11.695.119</u>	<u>10.719.628</u>
Kröfur	1.9;7		
Kröfur á launagreiðendur	7.1	104.571	70.381
Aðrar kröfur	7.1	4.885	9.820
		<u>109.456</u>	<u>80.201</u>
Ýmsar eignir	1.10;8		
Varanlegir rekstrarfjármunir	8.1	178	210
		<u>178</u>	<u>210</u>
Handbært fé			
Handbært fé	1.11	615.995	469.993
		<u>615.995</u>	<u>469.993</u>
Eignir samtals		<u>12.420.748</u>	<u>11.270.032</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir	1.12		
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		30.554	31.189
Aðrar skuldir		0	4.170
		<u>30.554</u>	<u>35.359</u>
Skuldir samtals		<u>30.554</u>	<u>35.359</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>12.390.194</u>	<u>11.234.673</u>
Skuldbindingar utan efnahags	9.5		

YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI ÁRIÐ 2018

	Skýr.	2018	2017
Inngreiðslur			
Löggjöld		742.846	612.350
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		8.585	12.355
Aðrar inngreiðslur		21.933	16.780
		<u>773.364</u>	<u>641.485</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir	3	293.924	279.575
Rekstrarkostnaður	5	40.320	28.385
Aðrar útgreiðslur		43.665	44.843
		<u>377.909</u>	<u>352.803</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>395.455</u>	<u>288.682</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		83.657	64.036
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(920.184)	(1.718.007)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		547.376	1.691.778
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		562.361	530.128
Keypt skuldabréf		(1.371.009)	(1.302.625)
Seld skuldabréf		822.126	469.586
Ný bundin innlán		(14.695)	(10.113)
		<u>(290.368)</u>	<u>(275.217)</u>
Hækkun á handbæru fé		105.087	13.465
Gengismunur af handbæru fé		40.915	6.447
Handbært fé í upphafi árs		469.993	450.081
Handbært fé í lok árs		<u>615.995</u>	<u>469.993</u>

YFIRLIT UM TRYGGINGAFRÆÐILEGA STÖÐU SAMTRYGGINGARDEILDAR 31. DESEMBER 2018

TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

	Skýr	31.12.2018		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
9.1				
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		12.390.194	0	12.390.194
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(847.245)	0	(847.245)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		(18.175)	0	(18.175)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		0	0	0
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(516.929)	(1.124.251)	(1.641.180)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	12.791.467	12.791.467
Eignir samtals		11.007.845	11.667.216	22.675.061
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		9.428.669	9.083.321	18.511.990
Örorkulífeyrir		1.373.572	2.138.085	3.511.657
Makalífeyrir		484.252	415.977	900.229
Barnalífeyrir		12.586	145.131	157.717
Skuldbindingar samtals		11.299.079	11.782.514	23.081.593
Eignir umfram skuldbindingar		(291.234)	(115.298)	(406.532)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(2,6%)	(1,0%)	(1,8%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(7,3%)	2,9%	(2,4%)

		31.12.2017		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		11.234.673	0	11.234.673
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(651.949)	0	(651.949)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		(20.826)	0	(20.826)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(719.633)	0	(719.633)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(218.658)	(415.764)	(634.422)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	10.208.873	10.208.873
Eignir samtals		9.623.607	9.793.109	19.416.716
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		8.546.787	7.196.039	15.742.826
Örorkulífeyrir		1.330.238	1.830.362	3.160.600
Makalífeyrir		488.267	357.984	846.251
Barnalífeyrir		10.640	135.933	146.573
Skuldbindingar samtals		10.375.932	9.520.318	19.896.250
Eignir umfram skuldbindingar		(752.325)	272.791	(479.534)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(7,3%)	2,9%	(2,4%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(8,0%)	0,4%	(4,1%)

1. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og Reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum, sem í meginatriðum eru þær sömu og á síðasta ári.

1.2 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

1.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því ári sem þær eiga sér stað.

1.4 Iðgjöld

Iðgjöld sjóðfélaga og launagreiðenda eru bókfærð þegar þau skapa kröfu á sjóðinn. Ógreidd iðgjöld í lok uppgjörsársins eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er fært undir liðinn sérstök aukaframlög.

1.5 Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Auk þess fellur hér undir beinn kostnaður vegna örorkulífeyrisúrskurða og gjalds til starfsendurhæfingarsjóðs.

1.6 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádragnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður á Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem og áfallinn gengismunur á eignir í lok árs.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádragnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu nr. 4.5 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð, ef við á, varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færðar þóknar til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins í samræmi við rekstrarsamning þar um. Laun starfsmanna rekstraraðila sem bera ábyrgð á daglegum rekstri og eignastýringu sjóðsins og þóknun vegna innri endurskoðunar eru innifalin í umsýsluþóknun sem er greidd til rekstraraðila samkvæmt samningi.

1.7 Rekstrarkostnaður

Undir þennan lið fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins, annar en þóknar til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins sem færður er meðal fjárfestingargjalda. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

1.8 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar í skilningi laga. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og fjárfestingu í íbúðarhúsnæði.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og yfirfara þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

SKÝRINGAR

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur.

Gangvirði fjármálagerna sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok árs, en gangvirði annarra fjárfestinga í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 6.5. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem metin eru á gangvirði og útlán. Í skýringu nr. 6.4 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa á reikningsskiladegi.

e) Bundnar bankainnstæður

Undir bundnar bankainnstæður eru þau innlán sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða.

1.9 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og fært í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærslan er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

1.10 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Varanlegir rekstrarfjármunir samanstanda af skrifstofuáhöldum og tölvubúnaði. Afskriftir skrifstofuáhalda og tölvubúnaðar eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði.

Skrifstofuáhöld.....	10%
Tölvubúnaður.....	20%

1.11 Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

1.12 Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

1.13 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á reikningsskiladegi. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Meðalkaupgengi Seðlabanka Íslands og gengi í lok árs var eftirfarandi:

	Mynt	Meðalgengi		Lokagengi	
		2018	2017	31.12.2018	31.12.2017
Evra.....	EUR	127,37	120,20	132,86	124,70
Bandaríkjadollar.....	USD	108,12	106,53	116,05	104,17
Dönsk króna.....	DKK	17,09	16,16	17,79	16,75
Breskt pund.....	GBP	144,00	137,12	147,97	140,64

1.14 Áhættustjórnun

Lífeyrissjóður Rangæinga hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru í gildi hjá sjóðnum. Nánari grein er gerð fyrir áhættustýringu sjóðsins í skýringu nr. 10.

SKÝRINGAR

2. IÐGJÖLD

2.1 Sérstök aukaframlög

	2018	2017
Fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði	37.181	27.673
	<u>37.181</u>	<u>27.673</u>

3. LÍFEYRIR

3.1 Lífeyrir greinist þannig:

	2018	2017
Ellilífeyrir	209.182	192.526
Örorkulífeyrir	64.342	69.662
Makalífeyrir	11.034	8.182
Barnalífeyrir	3.050	4.713
	<u>287.608</u>	<u>275.083</u>
Uppgjör samkvæmt örorkusamkomulagi lífeyrissjóða	(9.537)	(551)
	<u>278.071</u>	<u>274.532</u>

3.2 VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður

	2018	2017
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	4.959	4.513

Samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða skulu lífeyrissjóðir inna af hendi sérstakt gjald til starfsendurhæfingarsjóðs vegna sjóðfélaga sem nemur sömu fjárhæð og greidd hefur verið til þess sama starfsendurhæfingarsjóðs af atvinnurekendum sem greiða til sjóðsins. Atvinnurekendur greiddu til starfsendurhæfingarsjóðs 0,10% af iðgjaldstofni vegna ársins 2018.

3.3 Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2018	2017
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats	1.978	838

3.4 Tryggingakostnaður

Sjóðurinn er aðili að samkomulagi sem Íslenski lífeyrissjóðurinn, Eftirlaunasjóður FÍA, Lífeyrissjóður Rangæinga og Lífeyrissjóður Tannlæknafélags Íslands gerðu sín á milli í desember 2006 um skiptingu örorkuáhættu lífeyrissjóða. Vegna þessa hefur sjóðurinn gjaldfært/tekjufært hjá sér á árinu 2018.

	2018	2017
Tekjufært vegna örorkusamkomulags lífeyrissjóða	(9.537)	(551)

4. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

4.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum geinast þannig:

	2018	2017
Gangvirðismunur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(133.573)	113.113
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla	112.142	(942)
Arður af hlutabréfum	83.536	58.768
Endurgreidd umsýsla sjóða	4.870	5.612
	<u>66.975</u>	<u>176.551</u>

SKÝRINGAR

4.2 Hreinar tekjur (gjöld) af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðaðar niður á 20 stærstu fjárfestingar:

Gangvirðismunur af eignarhlutum í félögum og sjóðum skipt niður á 20 stærstu fjárfestingar í stærðarröð. Miðað er við meðalstöðu eigna í upphafi og lok uppgjörsársins.

	2018	2017
Stefnir - Ríkisverðbréfasjóður langur	30.849	48.891
Stefnir - ÍS 15	(14.994)	(29.759)
SSgA World IDX EQ-I -EUR	(19.184)	8.388
SSgA World IDX EQ-I -USD	(21.220)	39.603
Stefnir - ÍS 5	(16.824)	(11.442)
JPMorgan Liquidity Funds - U.S. Dollar Lic F	3.605	1.050
Katla Fund Global Value	(18.508)	11.854
Wellington Global Research Equity	(11.748)	14.563
Reitir fasteignafélag hf	(16.131)	(8.337)
Marel hf.	11.092	11.530
Suðurlandsvegur 1-3 hf.	0	(13)
ST1	4.415	3.544
Stefnir - Lausafjársgjóður	1.390	9.492
Vátryggingafélag Íslands	(8.233)	13.998
Capital Group New Perspective Fund - LUX (USD)	(8.540)	113
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	(9.590)	(1.462)
Seilern Int.Funds PLC / Stryx World Growth - USD	122	6.483
Stefnir - Sparifjársgjóður	1.101	0
Horn III slhf.	(4.008)	(6.937)
Landsbréf LEQ UCITS ETF	(6.985)	(138)
Önnur félög og sjóðir	(30.182)	1.692
	<u>(133.573)</u>	<u>113.113</u>

4.3 Hreinar tekjur af skuldabréfum greinast þannig:

Öll skuldabréf sjóðsins eru metin á gangvirði.

	Gangvirðis- munur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2018	Samtals 2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð	367.111	2.729	0	369.840	448.790
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	133.627	0	0	133.627	103.411
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	30.342	0	0	30.342	38.978
Önnur verðbréf	71.261	15.282	0	86.543	42.650
	<u>602.341</u>	<u>18.011</u>	<u>0</u>	<u>620.352</u>	<u>633.829</u>

4.4 Breyting á niðurfærslu greinist þannig:

Engin breyting er á varúðarniðurfærslu og endanlegum afskriftum í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris vegna ársins 2018. Sama á við um samanburðarárið 2017.

Aðferð við útreikning niðurfærslu verðbréfaeignar tekur mið af sértækri niðurfærslu eigna með tapsáhættu.

SKÝRINGAR

4.5 Fjárfestingargjöld greinast þannig:

	Átæluð og		Fjárf.gjöld Samtals	Meðalstaða	Hlutfall
	Bein fjárf.gjöld	reiknuð fjárf.gjöld		eigna í sjóðum	fjárf.gjalda af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2018					
Innlendir verðbréfasjóðir	0	4.180	4.180	582.685	0,7%
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	7.144	7.144	640.381	1,1%
Innlendir fagfjárfestastjóðir	0	11.716	11.716	506.235	2,3%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	5.342	5.342	1.109.906	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0		0,0%
Vörslubóknun	3.182	0	3.182		
Umsýslubóknun	37.137	0	37.137		
Miðlunarþóknunir	882	0	882		
	41.201	28.382	69.583	2.839.207	

	Átæluð og		Fjárf.gjöld Samtals	Meðalstaða	Hlutfall
	Bein fjárf.gjöld	reiknuð fjárf.gjöld		eigna í sjóðum	fjárf.gjalda af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2017					
Innlendir verðbréfasjóðir	0	5.890	5.890	691.153	0,9%
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	9.576	9.576	953.803	1,0%
Innlendir fagfjárfestastjóðir	0	7.000	7.000	291.239	2,4%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	3.686	3.686	778.850	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	160	160	18.162	0,9%
Vörslubóknun	2.825	0	2.825		
Umsýslubóknun	33.550	0	33.550		
Miðlunarþóknunir	955	0	955		
Önnur fjárfestingargjöld	(93)	0	(93)		
	37.237	26.312	63.549	2.733.207	

4.6 Þóknun til rekstraraðila

Þóknun til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins á árinu 2018 nam 52,7 milljónum kr. og er hún í samræmi við rekstrarsamning þar um. Umsýslubóknun nam 49,5 milljónum kr. eða 0,42% af meðalstöðu hreinnar eignar sjóðsins og vörslubóknun 3,2 milljónum kr. Umsýslubóknunin er gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda 37,1 milljón kr. og meðal rekstrarkostnaðar 12,4 milljónir kr. Vörslubóknunin er að fullu gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda. Laun starfsmanna rekstraraðila sem bera ábyrgð á daglegum rekstri og eignastýringu sjóðsins og þóknun vegna innri endurskoðunar eru innifalin í umsýslubóknun sem er greidd til rekstraraðila samkvæmt samningi. Önnur fjárfestingargjöld voru 0,9 milljónir kr. og fjárfestingargjöld alls 41,2 milljónir kr. Annar rekstrarkostnaður sjóðsins var 24,3 milljónir kr. og rekstrarkostnaður alls 36,7 milljónir kr.

Þóknun til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins á árinu 2017 nam 47,6 milljónum kr. og er hún í samræmi við rekstrarsamning þar um. Umsýslubóknun nam 44,8 milljónum kr. eða 0,42% af meðalstöðu hreinnar eignar sjóðsins og vörslubóknun 2,8 milljónum kr. Umsýslubóknunin er gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda 33,6 milljónir kr. og meðal rekstrarkostnaðar 11,2 milljón kr. Vörslubóknunin er að fullu gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda. Laun starfsmanna rekstraraðila sem bera ábyrgð á daglegum rekstri og eignastýringu sjóðsins og þóknun vegna innri endurskoðunar eru innifalin í umsýslubóknun sem er greidd til rekstraraðila samkvæmt samningi. Önnur fjárfestingargjöld voru 0,8 milljónir kr. og fjárfestingargjöld alls 37,2 milljónir kr. Annar rekstrarkostnaður sjóðsins var 18,4 milljónir kr. og rekstrarkostnaður alls 29,6 milljónir kr.

SKÝRINGAR

4.7 Áætluð umsýslubókun sjóða sem Lífeyrissjóður Rangæinga hefur fjárfest í

Við mat á áætluðum kostnaði sjóða sem fjárfest hefur verið í á árinu 2018 er tekið tillit til umsýslukostnaðar hjá annars vegar verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum og hins vegar hjá fagfjárfestingarsjóðum sem eru á lista frá Fjármálaeftirlitinu dags. 25. janúar 2019. Áætlaður kostnaður sjóðanna er umsýslubókun þeirra að teknu tilliti til afsláttar. Umsýslukostnaður sjóðanna er innifalinn í hreinum tekjum (gjöldum) af eignarhlutum í félögum og sjóðum meðal hreinna fjárfestingartekna og afslátturinn sem lífeyrissjóðurinn fær er tekjufærður undir sama lið. Einnig er ávöxtun sem fyrr birt að frádregnum þessum kostnaði. Við mat á hlutdeild lífeyrissjóðsins í kostnaði er miðað við meðalstöðu ársins í viðkomandi sjóði. Meðalstaðan er reiknuð miðað við eign lífeyrissjóðsins í lok hvers ársfjórðungs.

5. REKSTRARKOSTNAÐUR

5.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

	2018	2017
Umsýslubókun til Arion banka hf.	12.379	11.183
Laun og launatengd gjöld	7.317	6.864
Áhættustjóri	1.944	0
Tryggingastærðfræðingur	3.453	2.556
Lögfræðikostnaður	0	59
Endurskoðun	3.702	2.951
Eftirlitsgjald FME og gjald til umboðsmanns skuldara	4.832	2.858
Húsnæðiskostnaður	32	47
Annar rekstrarkostnaður	3.008	3.049
	36.667	29.567

5.2 Heildarlaun, hlunnindi og þóknanir til stjórnar og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

	2018	2017
Eydís Þorbjörg Indriðadóttir	1.021	1.123
Guðrún Elín Pálsdóttir	1.201	1.312
Heimir Hafsteinsson	1.171	957
Óskar Pálsson	1.868	1.543
Árni Þorgilsson	371	316
Guðmundur Einarsson	359	377
Drífa Hjartardóttir	89	142
Ólafía B Ásbjörnsdóttir	36	65
Pétur Magnússon	86	65
	6.202	5.900

5.3 Þóknanir til endurskoðenda greinast þannig (með vsk.):

	2018	2017
Endurskoðun og önnur staðfestingarvinna	3.569	2.951
Önnur þjónusta	133	0
	3.702	2.951

5.4 Þóknanir til tryggingastærðfræðings greinast þannig (með vsk.):

	2018	2017
Útreikningar á tryggingafræðilegri stöðu	818	818
Önnur þjónusta	4.166	2.576
	4.984	3.395

Innri úttekt á sjóðnum var framkvæmd af innri endurskoðun Arion banka hf., þóknun til innri endurskoðunar er hluti af umsýslukostnaði sem er greidd til Arion banka hf. samkvæmt samningi.

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

	31.12.2018			31.12.2017		
	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð
Skráð innlend hlutabréf						
Eimskipafélag Íslands hf	13.659	0,03%	15.896	15.007	0,03%	15.896
Hagar hf.	11.650	0,02%	13.132	8.938	0,02%	13.132
Iceland Seafood International hf.	33.593	0,17%	27.683	10.254	0,12%	8.532
Icelandair Group hf	0	0,00%	0	16.889	0,02%	29.443
Marel hf.	87.320	0,03%	65.862	76.228	0,03%	65.862
Kvika banki hf	4.446	0,03%	4.160	0	0,00%	0
Reginn hf.	39.458	0,10%	45.200	5.342	0,01%	5.413
Reitir fasteignafélag hf	95.387	0,18%	72.044	110.729	0,18%	71.254
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	50.016	0,25%	58.631	49.953	0,20%	48.956
Skeljungur hf.	32.448	0,21%	30.072	29.710	0,21%	30.072
Síminn hf	14.661	0,04%	14.913	26.070	0,07%	24.042
Tryggingamiðstöðin hf.	0	0,00%	0	7.980	0,04%	5.564
Vátryggingafélag Íslands	45.697	0,23%	46.741	69.273	0,27%	54.545
	<u>428.335</u>		<u>394.334</u>	<u>426.373</u>		<u>372.711</u>
Óskráð innlend hlutabréf						
Alda Credit Fund II slhf	8.448	0,55%	8.000	8.000	0,55%	8.000
Bakkastakur slhf	13.451	0,50%	12.965	12.965	0,49%	12.965
Eignarh.fél Lífeyrissj.						
HSV eignarhaldsfélag slhf.	19.186	0,75%	24.036	20.601	0,80%	24.272
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf	7.500	2,75%	7.500	7.500	2,75%	7.500
FSÍ Framtakssj. Íslands GP ehf.	42	0,59%	42	42	0,59%	42
FSÍ Framtakssjóður Íslands slhf.	16.471	1,13%	68.026	29.571	0,46%	68.026
Glitnir HoldCo ehf. A-hlutir	1	0,00%	1	1	0,00%	1
Horn III slhf.	36.455	0,59%	47.400	33.463	0,52%	40.400
IEI slhf.	0	0,00%	0	0	0,00%	0
Innviðir fjárfestingar slhf	2.359	0,98%	2.500	2.500	0,98%	2.500
Landsbréf -						
Veðskuldabréfasj. slhf.	32.977	0,55%	27.598	26.808	0,46%	21.653
Reiknistofa lífeyrissjóða	718	0,65%	718	1.332	0,65%	718
SF VI slhf	19.101	0,43%	27.106	22.298	0,43%	27.106
SÍA III GP hf.	14	0,39%	16			
SÍA III slhf.	22.300	0,39%	22.101	7.367	0,39%	14.593
Stoðir hf	3.045	0,02%	2.977	2.967	0,02%	2.977
Suðurlandsvegur 1-3 hf.	68.025	11,71%	68.025	68.025	11,71%	68.025
TFII slhf.	29.990	2,14%	29.990	16.097	2,09%	16.097
Eignarh.fél Lífeyrissj.						
um verðbréfaþing ehf	18	0,24%	18	18	0,24%	18
Veðskuld II slhf	18	0,43%	38.265	18	0,43%	38.265
	<u>280.119</u>		<u>387.284</u>	<u>259.573</u>		<u>353.158</u>
Skráð erlend hlutabréf						
BankNordik P/F	26.853	0,14%	2.153	24.696	0,14%	33.471
Hlutabréf samtals	<u>735.307</u>		<u>783.771</u>	<u>710.642</u>		<u>759.340</u>

SKÝRINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, frh.:

	31.12.2018			31.12.2017		
	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð
Innlend hlutdeildarskírteini						
Akta HL1-Hlutdeildarskírteini	11.617	0,86%	14.000	0	0,00%	0
Alþjóða Fasteignasjóðurinn	3.445	0,88%	5.968	10.603	0,88%	15.929
GAMMA: Iceland Fixed						
Income Fund	36.531	0,37%	34.000	0	0,00%	0
Stefnir - ÍS 15	522.171	2,95%	410.735	557.166	2,15%	422.902
Stefnir - ÍS 5	191.732	1,92%	220.000	208.558	2,08%	220.000
Júpiter -						
Fagjáfrestasjóðurinn IHF	17.703	0,00%	19.921	0	0,00%	0
Landsbréf LEQ UCITS ETF	63.393	2,58%	70.765	5.378	0,25%	5.667
Montanaro European Smaller						
Companies Fund	24.439	0,04%	23.426	19.894	0,03%	18.326
Stefnir - Ríkisverðbréfasjóður						
Langur	502.514	4,24%	367.737	581.668	4,60%	442.911
Stefnir - Ríkisverðbréfasjóður						
Millilangur	0	0,00%	0	17.289	0,11%	13.670
ST1	69.507	2,09%	60.930	65.091	2,09%	60.930
Stefnir - Lausafjársgjóður	55.224	0,24%	55.000	74.343	0,22%	73.849
Stefnir - Sparifjársgjóður	86.100	1,07%	85.000	0	0,00%	0
Stefnir Íslenski						
Athafnasjóðurinn I	1.063	0,31%	272	617	0,31%	272
VIB, Sjodur 1	224	0,80%	66	211	0,80%	66
	<u>1.585.663</u>		<u>1.367.820</u>	<u>1.540.818</u>		<u>1.274.522</u>
Erlend hlutdeildarskírteini						
Artemis MASTER SPV - USD Shares	0	0,00%	0	14	0,07%	566
Capital Group New Perspective						
Fund - LUX (USD)	89.662	0,02%	93.412	20.738	0,01%	20.766
Fidelity Funds - Inst Emerging						
Markets Eq USD	27.825	0,04%	27.834	21.526	0,02%	18.396
JPMorgan Funds - Global Bond						
Opportunities Fund	24.683	0,00%	23.152			
JPMorgan Liquidity Funds						
- U.S. Dollar Lic F	224.471	0,02%	205.112	155.180	0,00%	160.963
Katla Fund Global Value	138.955	0,59%	104.816	146.811	0,58%	104.816
Pimco GIS Income Fund (USD)	27.254	0,00%	24.129			
SSgA World IDX EQ-I -EUR	306.778	0,06%	286.634	255.362	0,06%	232.543
SSgA World IDX EQ-I -USD	227.887	0,05%	202.991	222.343	0,05%	195.186
Stryx World Growth USD I	47.995	0,07%	38.401	43.513	0,12%	39.470
Wellington Global Equity						
Research A	107.952	0,28%	98.374	103.445	0,23%	94.318
Wellington Global Quality						
Growth fund (USD)	27.255	0,01%	26.387	0	0,00%	0
	<u>1.250.717</u>		<u>1.131.242</u>	<u>968.932</u>		<u>867.024</u>
Hlutdeildarskírteini samtals	<u>2.836.380</u>		<u>2.499.062</u>	<u>2.509.750</u>		<u>2.141.546</u>
Eignarhlutir og sjóðir samtals	<u>3.571.687</u>		<u>3.282.833</u>	<u>3.220.392</u>		<u>2.900.886</u>

SKÝRINGAR

6.2 Skuldabréf á gangvirði greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.333.538	4.509.342
Skuldabréf með ábyrgð fjármálafyrirtækja	1.895.643	1.527.333
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	413.617	372.263
Önnur verðbréf	1.200.416	824.774
	7.843.214	7.233.712

6.3 Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig niður á gjaldmiðla:	31.12.2018	31.12.2017
ISK	10.132.784	9.510.437
EUR	473.617	432.671
USD	1.057.117	743.526
DKK	26.853	24.696
GBP	4.748	8.298
	11.695.119	10.719.628

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

	31.12.2018	31.12.2017
Eignir í íslenskum krónum	86,64%	88,72%
Eignir í erlendum gjaldmiðli	13,36%	11,28%
	100,00%	100,00%

6.4 Fjárfestingar greinast þannig eftir matsaðferðum:

Fjárfestingar í árslok 2018	Gangvirði	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2018	Gangvirði 31.12.2018
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	3.503.662	68.025	3.571.687
Skuldabréf	7.843.214	0	7.843.214	7.843.214
Bundnar bankainnstæður	280.218	0	280.218	280.218
	11.627.094	68.025	11.695.119	11.708.084

Fjárfestingar í árslok 2017	Gangvirði	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2017	Gangvirði 31.12.2017
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	3.122.796	97.596	3.220.392
Skuldabréf	7.233.712	0	7.233.712	7.233.712
Bundnar bankainnstæður	265.524	0	265.524	265.524
	10.622.032	97.596	10.719.628	10.785.713

6.5 Þrepaskipting gangvirðis

Lífeyrissjóður Rangæinga notar eftirfarandi þrepaskiptingu til að ákvarða og greina frá gangvirði fjárfestinga eftir matsaðferð:

- þrep: Skráð verð á virkum markaði á sambærilegum eignum eða skuldum.
- þrep: Virðismatsaðferð beitt þar sem allar mikilvægar breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint.
- þrep: Virðismatsaðferð beitt sem felur í sér mikilvægar breytur sem byggja ekki á markaðsupplýsingum.
Hér flokkast hlutir og hlutdeildarskírteini í framtakssjóðum sem metnir eru út frá endurskoðuðum ársreikningum og kröfur sem metnar eru út frá væntum innheimtum.

Ársfjórðungslega er flokkunin yfirfarin til að meta hvort eignir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa. Er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

SKÝRINGAR

6.5 Prepaskipting gangvirðis, frh.

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	31.12.2018
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	518.582	2.771.301	213.779	3.503.662
Skuldabréf	6.477.641	1.187.407	178.166	7.843.214
Bundnar bankainnstæður	280.218	0	0	280.218
	<u>7.276.441</u>	<u>3.958.708</u>	<u>391.945</u>	<u>11.627.094</u>
				Samtals
	1. þrep	2. þrep	3. þrep	31.12.2017
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	456.445	2.495.895	170.456	3.122.796
Skuldabréf	5.736.391	1.308.557	188.764	7.233.712
Bundnar bankainnstæður	265.524	0	0	265.524
	<u>6.458.360</u>	<u>3.804.452</u>	<u>359.220</u>	<u>10.622.032</u>

Breytingar á eignum í 3. þrepi, færðar á gangvirði.

	2018	2017
Staða í ársbyrjun	359.220	343.991
Keypt á árinu	67.853	219.613
Selt á árinu og arðgreiðslur	(40.828)	(18.022)
Afborganir	(14.548)	(23.517)
Flutt á milli þrepa	9.458	(178.283)
Hrein gangvirðisbreyting	5.947	18.291
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla	4.843	(2.853)
Staða í lok árs	<u>391.945</u>	<u>359.220</u>

7. KRÖFUR

7.1 Aðrar kröfur greinast þannig

Kröfur á launagreiðendur vegna óinnheimtra iðgjalda í árslok 2018 námu 104,6 milljónum kr. samkvæmt efnahagsreikning. Mat þeirra byggist á framkomnum skilgreinum vegna ársins 2018. Í árslok 2017 námu kröfur á launagreiðendur vegna óinnheimtra iðgjalda 70,4 milljónum kr.

Aðrar kröfur greinast þannig

	31.12.2018	31.12.2017
Krafa vegna endurgreiddrar umsýsluþóknunar	4.870	5.882
Aðrar viðskiptakröfur	15	3.938
	<u>4.885</u>	<u>9.820</u>

8. ÝMSAR EIGNIR

8.1 Varanlegir rekstrarfjármunir

Skrifstofuáhöld, tölvubúnaður og afskriftir greinast þannig

	Skrifstofu- áhöld	Tölvu- búnaður	Samtals 2018	Samtals 2017
Heildarverð 1.1. 2018.....	1.456	468	1.924	1.924
Heildarverð 31.12. 2018.....	1.456	468	1.924	1.924
Afskrifað áður.....	1.276	438	1.714	1.667
Afskrifað á árinu.....	32	0	32	47
Afskrifað samtals.....	<u>1.308</u>	<u>438</u>	<u>1.746</u>	<u>1.714</u>
Bókfært verð í árslok	148	30	178	210

SKÝRINGAR

9. ÖNNUR MÁL

9.1 Tryggingafræðileg úttekt

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nam lífeyrisskuldbinding Lífeyrissjóðs Rangæinga 23.082 milljónum kr. í árslok 2018 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign sjóðsins í árslok 2018 var 22.675 milljónir kr. eða 407 milljónum lægri eða sem nemur -2,4%. Breyting á tryggingafræðilegri stöðu greinist þannig:

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar

	31.12.2018	31.12.2017
Eignir:		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	22.675.061	19.416.716
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	19.416.716	17.018.057
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	3.258.345	2.398.659
Skuldbindingar:	31.12.2018	31.12.2017
Skuldbindingar í árslok	23.081.593	19.896.250
Skuldbindingar í ársbyrjun	19.896.250	17.751.945
Hækkun skuldbindinga á árinu	3.185.343	2.144.305
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	73.002	254.354

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar

	2018	2017
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	10.375.932	9.660.986
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	727.560	528.465
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	669.748	559.532
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(287.600)	(275.100)
Hækkun/lækkun vegna nýrra lífslíknaflana	20.780	0
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga	(207.341)	(97.951)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	11.299.079	10.375.932

Af hálfu Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga hafa verið kynntar hugmyndir um að áætlun um lífslíkur fólks í framtíðinni verði grundvöllur við mat á lífeyrisskuldbindingum lífeyrissjóða en ekki lífslíkur út frá reynslu í fortíðinni eins og hefur verið. Breyttar forsendur myndu hækka áfallnar skuldbindingar sjóðsins. Sem mótvægi við hækkun skuldbindinga hafa Landssamtök lífeyrissjóða kynnt hugmyndir um að ellilífeyristökualdur verði hækkaður um 2 mánuði á ári næstu 12 árin og 1 mánuði á ári næstu 12 ár þar á eftir. Þannig yrði ellilífeyristökualdur hækkaður í litlum skrefum um þrjú ár næstu 24 árin. Markmið þessara mótvægisáðgerða væri fyrst og fremst að draga úr hækkun skuldbindinga vegna hækkaðs meðalævi. Talið er eðlilegt að samfara hækkun á meðalævi hækki ellilífeyristökualdur þannig að greiðslutími ellilífeyris verði svipaður að lengd hjá öllum árgöngum.

9.2 Örorkubótasamkomulag

Sjóðurinn er aðili að samkomulagi sem Íslenski lífeyrissjóðurinn, Eftirlaunasjóður FÍA, Lífeyrissjóður Rangæinga og Lífeyrissjóður Tannlæknafélags Íslands gerðu sín á milli í desember 2006 um skiptingu örorkuáhattu lífeyrissjóða. Skuldbinding sjóðsins vegna þessa er 6.320 þús. kr. í árslok 2018.

	2018
Örorkubótasamkomulag vegna 2018 - Áætlað	9.580
Örorkubótasamkomulag vegna 2017	5.934
Örorkubótasamkomulag vegna 2016	(4.845)
Örorkubótasamkomulag vegna 2015	(6.403)
Örorkubótasamkomulag vegna 2014	2.054
	6.320

SKÝRINGAR

9.3 Eignarhlutur í Framtakssjóði Íslands slhf. (FSÍ)

Eign Lífeyrissjóðs Rangæinga í Framtakssjóði Íslands slhf. er færð á innra virði og er hún metin á 16,5 milljónir kr. í eignasafni sjóðsins. Samkvæmt upplýsingum frá Framtakssjóði Íslands slhf. þá er bókfært virði eignarhluta félagsins um 2,8 milljarðar kr. Jafnframt kemur fram að áætlað gangvirði sömu eignarhluta sé um 5,0 milljarðar kr. Ef tekið er mið af áætluðu gangvirði félagsins má ætla að endurmetin eign Lífeyrissjóðs Rangæinga í Framtakssjóði Íslands slhf. nemi rúmlega 29,4 milljónum kr. í árslok 2018.

Í lok árs 2017 var eign Lífeyrissjóðs Rangæinga í Framtakssjóði Íslands slhf. metin á 29,6 milljónir kr. í eignasafni sjóðsins. Samkvæmt upplýsingum frá Framtakssjóði Íslands slhf. var bókfært virði eignarhluta félagsins um 14,1 milljarð kr. Jafnframt kom þá fram að áætlað gangvirði sömu eignarhluta hafi verið um 16,4 milljarðar kr. Ef tekið er mið af áætluðu gangvirði félagsins má ætla að endurmetin eign Lífeyrissjóðs Rangæinga í Framtakssjóði Íslands slhf. hafi numið rúmlega 95,7 milljónum kr. í árslok 2017.

9.4 Suðurlandsvegur 1-3 hf.

Á árinu 2017 er samþykkt að auka hlutfé Suðurlandsvegur 1-3 hf. um 30.566.187 kr. Þar af, samkvæmt ákvörðun stjórnar, er hlutur Lífeyrissjóðs Rangæinga 11.699.108 kr. Hlutfjárakningu þessari skyldi lokið á árinu 2018. Í árslok 2018 er hlutfé Suðurlandsvegur 1-3 hf. alls að nafnverði 591.138.009 kr. og er eignarhlutur Lífeyrissjóðs Rangæinga í félaginu að nafnvirði 67.980.871 kr. eða 11,5%.

9.5 Aðrar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum fyrir ákveðna fjárhæð, sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	31.12.2018	31.12.2017
Heildarskuldbindingar samkvæmt samningum í árslok	360.000	620.500
Heildarfjárfestingar	(215.581)	(400.276)
Skuldbinding í árslok í íslenskum krónum	144.419	220.224

10. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING

10.1 Áhættustýring

Áhætta í starfsemi lífeyrissjóðsins er skilgreind, sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði. Áhætta nær til atvika sem lúta að eignum, skuldbindingum og daglegum rekstri sjóðsins. Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins er meðal annars að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða hefur stjórn sjóðsins sett fram stefnu um áhættu í starfsemi lífeyrissjóðsins sem hún er reiðubúin að taka í samræmi við markmið og framtíðarsýn sjóðsins. Sjóðurinn hefur jafnframt sett sér áhættustýringarstefnu þar sem fram kemur hvernig lífeyrissjóðurinn ætlar sér að stýra áhættuþáttum í daglegum rekstri sjóðsins.

Hér verður greint frá helstu áhættuþáttum sem felast í starfsemi sjóðsins.

10.2 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættan á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutiðni auk forsendna um vexti og verðbólgu. Árlega skal stjórn sjóðsins láta fara fram athugun á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997. Tryggingafræðileg athugun felur í sér samanburð á hreinni eign til greiðslu lífeyris ásamt núvirði framtíðar iðgjalda og núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meiri en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er sjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Hið sama gildir ef munur helst meiri en 5% samfellt í fimm ár. Áhættan er mæld með álagsprófi þar sem metin eru áhrif ýmissa sviðsmynda á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Sjóðurinn stýrir lífeyrstryggingaráhættu með fjárfestingar- og áhættustýringarstefnu sem settar eru með það markmið að sjóðurinn nái markmiði sínu að geta staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á helstu áhættuþáttum, sem geta haft áhrif á getu sjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar, með skýrslugjöf.

Tryggingafræðileg staða eftir álagspróf	31.12.2018	31.12.2017
Núvirðisvextir í tryggingafræðilegri úttekt lækkaðir um 0,5%	-11,82%	-12,10%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-7,25%	-7,85%
Örorkulíkur auknar um 10%	-2,97%	-3,88%
VNV hækkun ársins aukin um 0,5%	-1,84%	-2,46%
GVT lækkar um 10%	-2,65%	-3,12%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	-1,76%	-2,41%
Innlend/erlend markaðsskuldabréf lækka um 10%	-5,18%	-6,46%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-2,21%	-2,85%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-2,42%	-3,14%

10.3 Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Hættan á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Slíkt misvægi getur myndast þar sem lífeyrisskuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar en eignir einungis að hluta. Verðbólguáhætta sjóðsins er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar verðbólgu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir verðbólguáhættu með því að breyta vægi verðtryggðra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um verðtryggingarhlutfall skuldabréfasafns sjóðsins. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á verðbólguáhætta með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2018	31.12.2017
10% hækkun vísitölu neysluverðs	6,19%	6,29%

10.4 Markaðsáhætta

Fjárhagsleg áhætta er hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Fjárhagsleg áhætta er sundurgreind í vaxta- og endurfjármögnunaráhættu, hlutabréfaáhættu, uppgreiðsluáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

a) Vaxta- og endurfjármögnunaráhætta

Vaxtaáhætta er hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferilsins leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og að ekki verði hægt að fjárfesta í skuldabréfum á jafn hárrí ávöxtunarkröfu í framhaldinu. Áhættan er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar hækkunar ávöxtunarkröfu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir vaxtaáhættu með því að breyta meðallíftíma skuldabréfasafns sjóðsins – en meðallíftími er mælikvarði á næmni skuldabréfa fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu – og með því að breyta vægi skuldabréfasafnsins af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um meðallíftíma skuldabréfasafns og takmarkanir á vægi eignaflokka, þar með talið skuldabréfa. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á vaxtaáhættu og árangri við hlítinu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2018	31.12.2017
100 pt hækkun verðtryggðra vaxta	-5,40%	-5,29%
200 pt hækkun óverðtryggðra vaxta	-0,20%	-0,25%

SKÝRINGAR

b) Hlutabréfaáhætta

Markaðsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna lækkunar á hlutabréfum, þar með talið hlutabréfaeign í gegnum sjóði um sameiginlega fjárfestingu. Áhættan er mæld með álagsprófum sem segja til um áhrif fyrirfram skilgreindrar lækkunar hlutabréfa á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir markaðsáhhættu með því að breyta vægi hlutabréfa af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem takmarkanir eru settar á vægi eignaflokka, þar með talið hlutabréfa og sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á markaðsáhhættu og árangri við hlítinu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2018	31.12.2017
30% lækkun innlendra hlutabréfa	-3,62%	-3,78%
20% lækkun erlendra hlutabréfa	-1,67%	-1,55%

c) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er hættan á að breytingar á gengi gjaldmiðla (styrking ISK gagnvart erlendum gjaldmiðlum) rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins mælt í íslenskum krónum. Styrking krónunnar gæti því skapað misvægi á milli eigna og skuldbindinga sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingar hans eru í íslenskum krónum. Gjalddeyrissáhætta sjóðsins er mæld með eins mánaðar fé í húfi miðað við 99,5% öryggisbil. Mælikvarði segir til um hversu mikið getur tapast á einum mánuði vegna gjaldmiðlahreyfinga, þannig að einungis 0,5% líkur eru á að tapið verði meira. Sjóðurinn stýrir áhættunni með því að breyta hlutfalli erlendra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram koma takmarkanir á vægi eigna í erlendum gjaldmiðlum. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á gjaldmiðlaáhættu og árangri við hlítinu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Áhættumælikvarði	31.12.2018	31.12.2017
1 má. fé í húfi m.v. 99,5% öryggisbil	-1,50%	-0,64%

10.5 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Áhættan ræðst bæði af líkum á greiðslufalli og áætluðum endurheimtum ef til greiðslufalls kemur. Mótaðilaáhætta er mæld með því að sundurgreina skuldabréfasafn sjóðsins eftir tegund útgefenda. Sjóðurinn stýrir útlánaáhættu með takmörkunum á vægi skuldabréfa eftir tegund útgefenda ásamt takmörkunum á vægi stakra útgefenda og tengdra aðila af heildareignum sjóðsins, sem tilgreind eru í fjárfestingarstefnu sjóðsins. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á mótaðilaáhættu og árangri við hlítinu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Tegund skuldabréfaútgefenda	31.12.2018	31.12.2017
Ríki	55,30%	62,30%
Fjármálafyrirtæki	24,20%	21,10%
þar af sértryggt skuldabréf	24,20%	20,00%
Sveitarfélög	5,30%	5,10%
Fyrirtæki	15,30%	11,40%

10.6 Samþjöppunaráhætta

Samþjöppunaráhætta er hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna. Sjóðurinn gætir þess að eignir hans séu nægilega fjölbreyttar til að komið sé í veg fyrir samþjöppun og uppsöfnun áhættu í eignasafninu, m.a. með því að gæta að fylgni áhættu einstakra eigna og eignaflokka.

Tafla 1 inniheldur 12 stærstu mótaðila Lífeyrissjóðs Rangæinga í lok árs 2018 og til samanburðar sýnir Tafla 2 stöðuna í lok árs 2017. Aðilar sem teljast til sömu samstæðu eða tilheyra hópi tengdra viðskiptavina skv. lögum um lífeyrissjóði teljast einn aðili. Flokkað er niður á eignaflokka skv. 36. gr. a. í lífeyrissjóðslögum.

SKÝRINGAR

10.6 Samþjöppunaráhætta, frh.

A og B: Ríkisskuldabréf (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), fasteignaveðtryggð skuldabréf, skuldabréf sveitarfélaga, innlán viðskiptabanka og sparisjóða, sértryggð skuldabréf skv. lögum þar um.

C og D: Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl útgefin af lánastofnunum og váttryggingafélögum, fyrir utan víkjandi bréf, hlutir í verðbréfasjóðum skv. lögum þar um, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.

E og F: Hlutabréf félaga, hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, fasteignir (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), afleiður sem draga út áhættu sjóðsins og aðrir fjármálagerningar.

Útgefandi - 31.12.2018	Hlutfall	Eignaflokkur	Eignaflokkur	Eignaflokkur
		A og B	C og D	E og F
Íbúðalánasjóður	29,67%	29,67%	0,00%	0,00%
Arion banki hf.	13,66%	11,54%	1,07%	1,04%
Íslandsbanki hf.	6,70%	6,67%	0,04%	0,00%
Seðlabanki Íslands	4,78%	4,78%	0,00%	0,00%
Landsbankinn hf.	4,42%	3,83%	0,01%	0,57%
State Street Global Advisors France	4,36%	0,00%	4,36%	0,00%
Kaupþing ehf.	2,96%	2,96%	0,00%	0,00%
Marel hf.	2,49%	0,00%	0,00%	2,49%
Reitir fasteignafélag hf.	2,38%	0,00%	1,61%	0,78%
Landsvirkjun	2,19%	1,22%	0,97%	0,00%

Tafla 1 10 stærstu mótaðilar Lífeyrissjóðs Rangæinga í lok árs 2018, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.

Útgefandi - 31.12.2017	Hlutfall	Eignaflokkur	Eignaflokkur	Eignaflokkur
		A og B	C og D	E og F
Íbúðalánasjóður	33,50%	33,50%	0,00%	0,00%
Arion banki hf.	12,46%	9,93%	1,27%	1,25%
Seðlabanki Íslands	6,64%	6,64%	0,00%	0,00%
Íslandsbanki hf.	6,11%	6,09%	0,01%	0,00%
State Street Global Advisors France	4,26%	0,00%	4,26%	0,00%
Kaupþing ehf.	3,95%	3,95%	0,00%	0,00%
Landsbankinn hf.	3,78%	2,69%	0,55%	0,54%
Marel hf.	2,75%	0,00%	0,00%	2,75%
Reitir fasteignafélag hf.	2,53%	0,00%	1,53%	1,00%
Landsvirkjun	2,23%	1,27%	0,96%	0,00%

Tafla 2 10 stærstu mótaðilar Lífeyrissjóðs Rangæinga í lok árs 2017, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.

Skuldabréf, sem Búnaðarbanki Íslands gaf út og Kaupþing ehf. tók yfir, eru með ábyrgð ríkissjóðs og flokkast því undir eignaflokk A. Mótaðilaáhætta tengd Arion banka, þegar horft er í gegnum verðbréfa- og fjárfestingasjóði, er fyrst og fremst í gegnum innlán, sértryggð skuldabréf og hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, en þar er um að ræða framtakssjóði sem tengjast Arion banka.

Eignaflokkur	31.12.2018	31.12.2017
Innlán	7,19%	6,60%
Sértryggð skuldabréf	4,35%	3,33%
Skuldabréf og víxlar lánastofnana, að undanskildum víkjandi skuldabréfum	1,07%	1,27%
Hlutabréf félaga	0,00%	0,00%
Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	1,00%	1,17%
Afleiður	0,00%	0,00%
Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0,04%	0,09%
Samtals:	13,65%	12,46%

Tafla 3 Skipting mótaðilaáhhættu Arion banka.

10.7 Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hætta á að sjóðurinn hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði þegar þær gjaldfalla, t.d. lífeyrisgreiðslur, uppgjör verðbréfavíðskipta, greiðslur vegna reksturs á sjóðnum og flutningar á séreignarsparnaði. Áhætta er mæld með því að flokka eignir sjóðsins eftir seljanleika. Greint er á milli þriggja flokka seljanleika: 1) eignir með viðskiptavakt eða regluleg viðskipti og sjóðir með innlausnarskyldu, 2) aðrar skráðar eignir og 3) óskráðar eignir og sjóðir án innlausnarskyldu. Sjóðurinn stýrir lausafjánhættu með því að greina vænt greiðsluflæði og gæta þess að varðveita nægjanlegt fjármagn í auðseljanlegum eignum svo sjóðurinn geti staðið við skuldbindingar sínar. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á lausafjánhættu með skýrslugjöf.

Seljanleikaflokkun	31.12.2018	31.12.2017
Flokkur 1.....	75,80%	74,20%
Flokkur 2.....	12,80%	12,00%
Flokkur 3.....	11,40%	13,80%

10.8 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hætta á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta. Sjóðurinn stýrir rekstraráhættu með virku innra eftirliti sem er hluti af daglegri starfsemi sjóðsins. Innra eftirlit samanstendur meðal annars af skjalfestum verkferlum, aðskilnaði starfa, ábyrgðum og heimildum starfsmanna ásamt öðrum innri reglum. Sjóðurinn framkvæmir árlega mat þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt, möguleg áhrif þeirra greind og virkni stýringa metin. Í framhaldinu er ákveðið hvort grípa eigi til aðgerða til þess að bæta stýringar áhættuþátta. Meðal þeirra rekstraráhættuþátta sem litið er til eru eftirfarandi:

- **Starfsmannaáhætta:** Hætta á að uppsagnir eða veikindi starfsmanna leiði til rekstrarerfiðleika og/eða fjárhagslegs taps.
- **Hætta á sviksemi:** Hætta á að sviksemi starfsmanna rekstraraðila eða utanaðkomandi aðila leiði til fjárhagslegs taps.
- **Orðsporsáhætta:** Hætta á að hnekkir á orðspori sjóðsins leiði til fjárhagslegs taps.
- **Upplýsingatækniáhætta og öryggismál:** Áhætta sem getur falist í röngum og/eða ófullnægjandi upplýsingum, tiltækileika upplýsinganna, rangri úrvinnslu þeirra, aðgangsheimildum og öðrum öryggismálum.
- **Lög og reglur:** Hætta á að sjóðurinn starfi ekki í samræmi við lög og reglur, og/eða að lagabreytingar eða túlkun laga leiði til fjárhagslegs taps eða verði sjóðnum íþyngjandi á annan hátt.
- **Áhætta vegna útivistunar:** Áhætta sem felst í útivistunarsamningur, þ.m.t. hagsmunaaðrekstrar sem skapast getur milli sjóðsins og útivistunaraðilans.
- **Upplýsingaáhætta:** Hætta á að upplýsingar sem sjóðurinn lætur frá sér gefi villandi mynd eða leiði til ákvarðanatöku sjóðfélaga á röngum forsendum.
- **Verkferlar og framkvæmd:** Hætta á að mistök starfsmanna, ófullnægjandi verkferlar eða því að verkferlum sé ekki fylgt leiði til fjárhagslegs taps fyrir sjóðinn.

KENNITÖLUR

Fimm ára yfirlit

	2018	2017	2016	2015	2014
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar.....	(1,76%)	(2,41%)	(4,13%)	(1,76%)	(8,23%)
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar.....	(2,58%)	(7,25%)	(7,97%)	(3,71%)	(8,05%)

Hrein raunávöxtun

Hrein raunávöxtun.....	2,56%	5,71%	0,07%	8,76%	3,29%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðustu 5 ár *.....	4,03%	4,05%	3,97%	4,62%	4,72%
síðustu 10 ár *.....	3,83%	2,22%	1,76%	2,42%	2,11%

* Ávöxtunartölur hafa ekki verið endurreiknaðar vegna árána 2004-2012

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Skráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	26,19%	26,91%	28,66%	28,17%	23,92%
Skráð skuldabréf %.....	62,39%	61,43%	58,75%	57,24%	56,91%
Óskráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	4,44%	3,13%	3,39%	3,72%	5,52%
Óskráð skuldabréf %.....	4,59%	6,05%	6,55%	7,73%	10,68%
Afleiður.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,35%	0,00%
Bundnar bankainnstæður.....	2,39%	2,48%	2,65%	2,79%	2,97%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum.....	86,66%	88,72%	91,66%	93,24%	93,49%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	13,34%	11,28%	8,34%	6,76%	6,51%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Fjöldi

Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	10.858	10.478	10.153	10.221	10.272
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	1.077	999	937	909	897
Meðalfjöldi lífeyrisþega.....	731	676	633	593	545
Fjöldi lífeyrisþega	844	779	735	696	626

Hlutfallsleg skipting lífeyris:

Ellilífeyrir.....	72,73%	69,99%	75,95%	73,59%	75,56%
Örorkulífeyrir.....	22,37%	25,32%	20,13%	22,37%	20,01%
Makalífeyrir.....	3,84%	2,97%	2,81%	2,96%	3,36%
Barnalífeyrir.....	1,06%	1,71%	1,11%	1,08%	1,07%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

KENNITÖLUR

	2018	2017	2016	2015	2014
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls.....	764	648	551	479	436
Lífeyrir alls.....	(285)	(289)	(266)	(252)	(227)
Hreinar fjárfestingartekjur.....	713	831	250	1.033	407
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður.....	(37)	(31)	(28)	(28)	(25)
Aðrar tekjur.....	0	0	0	8	6
Hækkun/lækkun á hreinni eign	1.156	1.160	506	1.240	597
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	37,3%	44,6%	48,4%	52,6%	52,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum.....	4,8%	4,7%	5,0%	5,8%	5,8%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	6,0%	7,5%	2,4%	10,6%	4,5%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%

ÓFJÁRHAGSLEGAR UPPLÝSINGAR

STARFSEMI

Hlutverk Lífeyrissjóðs Rangæinga er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Starfsemi sjóðsins felst þannig einkum í varðveislu og ávöxtun lífeyrissparnaðar sjóðfélaga með það að markmiði að hámarka lífeyrisgreiðslur þeirra að lokinni starfsævi. Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997.

Rekstur Lífeyrissjóðs Rangæinga er í höndum Arion banka skv. sérstökum rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann og sinna því starfsmenn hans rekstri og eignastýringu sjóðsins.

UMHVERFI OG SAMFÉLAG

Samfélagsábyrgð skiptir Lífeyrissjóð Rangæinga miklu máli og hefur sjóðurinn að leiðarljósi hugmyndafræði sem gengur út á að fyrirtæki og stofnanir viðhaldi jafnvægi á milli fjárhags-, umhverfis og samfélagsþátta og hugi að öllum þessum þáttum við stefnumótun og ákvörðunartöku. Við mat á samfélagsþáttum er mikilvægt að skilgreina hvað í starfsemi fyrirtækis eða stofnunar er veigamest með tillit til samfélagsþátta og sjálfbærni.

Ein höfuðskylda Lífeyrissjóðs Rangæinga þegar kemur að samfélagsábyrgð lítur að skilgreindu hlutverki hans um að varðveita og ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum og eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Þetta gerir sjóðurinn með því að sýna ábyrgð í fjárfestingum sínum og leggja áherslu á góða stjórnarhætti. Hluthafastefna og stefna sjóðsins í ábyrgum fjárfestingum voru samþykktar á árinu.

MANNAUÐSSTEFNA

Rekstur Lífeyrissjóðs Rangæinga er í höndum Arion banka skv. rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann. Samkvæmt honum sinna starfsmenn Arion rekstri og eignastýringu sjóðsins. Sjóðurinn hefur því enga starfsmenn og því er vísað til stefnu og reglna Arion banka, t.d. mannauðs-, jafnlauna- og jafnréttisstefnu, almennra starfsreglna, starfs- og siðareglna fyrir starfsfólk, reglur bankans um gjafir og skemmtanir svo og reglur um verðbréfavíðskipti starfsmanna.

MANNRÉTTINDI OG SPILLING

Lífeyrissjóður Rangæinga fylgir lögum og reglum sem um starfsemi hans gilda og styður við og virðir mannréttindi í allri sinni starfsemi. Sjóðurinn styður við félagafrelsi og viðurkennir rétt starfsmanna til kjarasamninga. Sjóðurinn gerir ríkar kröfur um að samstarfsaðilar sínir virði mannréttindi, rétt til félagafrelsis, réttindi á vinnumarkaði og bjóða upp á góðan og öruggan aðbúnað á vinnustað.

FJÁRFESTINGARSTEFNA LÍFEYRISSJÓÐS RANGÆINGA 2019 - ÚTDRÁTTUR

FORSENDUR FJÁRFESTINGARSTEFNU

Í 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða kemur fram að stjórn skuli móta og kunngera fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn og ávaxta fé sjóðsins innan þeirra marka sem löggin setja.

Fjárfestingarstefnan er sett til lengri tíma en endurskoðuð að minnsta kosti árlega. Lífeyrissjóðir skulu senda upplýsingar um fjárfestingarstefnu sína fyrir komandi ár til Fjármálaeftirlitsins eigi síðar en 1. desember ár hvert. Fjárfestingarstefnan er birt á heimsíðu sjóðsins.

Eignir Lífeyrissjóðs Rangæinga skulu ávaxtaðar í samræmi við lög, einkum VII. kafla laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 8. gr. samþykktá sjóðsins og samkvæmt nánari reglugerð fjármála- og efnahagsráðuneytisins. Lífeyrissjóður Rangæinga rekur einvörðungu samtryggingadeild, en séreignardeild var sameinuð Lífeyrisauka Arion banka hf. um áramótin 2005–2006.

FJÁRFESTINGARSTEFNA LÍFEYRISSJÓÐS RANGÆINGA

Skipting verðbréfaeignar Lífeyrissjóðs Rangæinga skal í grófum dráttum miðuð við þau eignamörk sem tilgreind eru í töflu 1. Um nánari skiptingu hlutabréfa og annarra verðbréfa má sjá í töflum 2 og 3.

Fjárfestingar sjóðsins skulu vera í samræmi við heimildir í fjárfestingarstefnu og í samræmi við gildandi lög. Heimilt er að nýta vikiörk í fjárfestingarstefnu til að nýta tækifæri á örkuðum og/eða til að draga úr áhættu.

Eignaskipting getur farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfa. Skal þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og mögulegt er, þó að teknu tilliti til hagsmuna sjóðsins.

	FLOKKAR VERÐBRÉFA	STEFNA	VIKMÖRK
A	a. Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	35%	25-100%
	b. Fasteignaveðtryggð skuldabréf	1%	0-10%
B	a. Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	3%	0-10%
	b. Innlán	6%	0-15%
	c. Sértryggð skuldabréf	15%	0-25%
C	a. Skuldabréf og vixlar lánastofnana og vatr. félaga, undanskilið víkjandi skuldabréf	3%	0-10%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS	14%	0-40%
D	a. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, víkjandi skuldabréf lánast. og vatr.félaga	10%	0-20%
	b. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	2%	0-15%
E	a. Hlutabréf félaga	5%	0-30%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	6%	0-30%
	c. Fasteignir	0%	0-1%
F	a. Afleiður	0%	0-10%
	b. Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0-10%
	Samtals:	100%	

Tafla 1. Flokkar verðbréfa.

EIGNAFLOKKAR	STEFNA	VIKMÖRK
Skráð innlend hlutabréf	8%	0-15%
Óskráð innlend hlutabréf	3%	0-10%
Erlend hlutabréf	14%	0-25%

Tafla 2. Nánari takmarkanir á hlutabréfaáhættu eftir eðli fjárfestinga.

EIGNAFLOKKAR	MARKMIÐ	VIKMÖRK
Innlán og skuldabréf í erlendum gjaldmiðli (þ.m.t. peningamarkaðs- og skuldabréfasj.)	6%	0-20%
Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingarfélaga	19%	0-25%
Víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingarfélaga	1%	0-3%
Erlendar eignir	20%	0-40%

Tafla 3. Aðrar takmarkanir eftir eðli fjárfestinga.

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Lífeyrissjóður Rangæinga leggur ríka áherslu á góða stjórnarhætti í starfsemi sjóðsins en með góðum stjórnarhátum er stuðlað að góðum og vönduðum vinnubrögðum og tryggt að ákvarðanir séu teknar á faglegum grundvelli. Við mótun stjórnarhátta hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins litið til og haft til hliðsjónar viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja, eftir því sem við getur átt.

Lífeyrissjóður Rangæinga er með starfsleyfi frá Fjármálaráðuneytinu og starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrissjóðsins og starfsemi lífeyrissjóða og samþykkt sjóðsins. Auk framangreindra laga sem mynda rammann um alla starfsemi lífeyrissjóðsins gilda fjölmörg önnur lög, reglugerðir, reglur og önnur stjórnvaldsfyrirmæli um starfsemi lífeyrissjóðsins. Lög, reglugerðir, reglur og leiðbeinandi tilmæli sem varða starfsemi lífeyrissjóðsins er hægt að nálgast á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins, www.fme.is. Hlutverk sjóðsins er að taka við iðgjöldum sjóðfélaga, ávaxta fjármuni sjóðsins með sem bestum hætti með hliðsjón af fjárfestingarstefnu hans og að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Jafnframt gegnir sjóðurinn mikilvægu samfélagslegu hlutverki. Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með starfsemi sjóðsins í samræmi við ákvæði laga nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

Í samþykktum sjóðsins kemur fram að ársfundur sjóðsins hafi æðsta vald í málefnum sjóðsins nema annað komi fram í samþykktum sjóðsins. Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans og stjórn skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi. Stjórn mótar þannig fjárfestingarstefnu í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluáðila séreignarsparnaðar. Fjárfestingastefna kveður á um markmið um ávöxtun og áhættu heildarsafns, leyfilega eignaflokka, viðmiðunarhlutföll og vökmörk eignaflokka og viðmið hvað varðar ávöxtun og áhættu eignaflokka. Helstu viðmið og skorður eru skilgreind og unnið út frá þeim í fjárhagslegri áhættustýringu sjóðsins og skýrslugjöf.

Allir sjóðfélagar eiga rétt til fundarsetu á ársfundi með málfrelsi og tillögurétt. Innan lífeyrissjóðsins starfar fulltrúaráð að jöfnu skipað fulltrúum samtaka launamanna og atvinnurekenda sem að sjóðnum standa. Aðildarsamtök sjóðsins tilnefna fulltrúa sína í fulltrúaráð lífeyrissjóðsins og fara með atkvæði á ársfundi og öðrum fulltrúafundum sjóðsins í umboði aðildarsamtakanna og í samræmi við ákvæði samþykktar lífeyrissjóðsins. Samþykktir sjóðsins auk annarra upplýsinga er varða skipulag s.s. starfsreglur stjórnar og endurskoðunarnefndar, samskipta- og siðareglur, persónuverndarstefna, stefna um ábyrgar fjárfestingar og hluthafastefna hans eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins, www.lifrang.is.

Arion banki annast daglegan rekstur sjóðsins samkvæmt rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins og bankinn gera þar að lútandi. Stjórn hefur sett sér starfsreglur. Í reglunum kemur fram að rekstraraðili sjóðsins tilnefni einn af starfsmönnum sínum til að hafa með höndum starf framkvæmdastjóra sjóðsins. Tilnefning framkvæmdastjóra er háð samþykki stjórnar sjóðsins og skal stjórn setja honum starfsreglur. Í starfsreglum framkvæmdastjóra koma fram reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindaávinning og ráðstöfun eigna sjóðsins. Framkvæmdastjóri sjóðsins er Þröstur Sigurðsson.

Stjórn sjóðsins hefur skilgreint skipulag innra eftirlits þar sem meginatriði innra eftirlits sjóðsins koma fram, sbr. 8. tl. 29. gr. laga nr. 129/1997. Innri endurskoðandi sjóðsins er Arion banki hf. og ytri endurskoðandi er Deloitte ehf.

Stjórn hefur sett sjóðnum áhættustefnu og áhættustýringarstefnu í samræmi við lagafyrirmæli, reglugerðir og stefnumótun sjóðsins. Stefnumótun byggja á skilgreiningu á áhættustýringu sem felst í því að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, meta, vakta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Markmið með áhættustefnu og áhættustýringarstefnu er að auka öryggi í rekstri sjóðsins, að stefnumótun og framkvæmd þeirra sé virkur þáttur í starfseminni og við töku ákvarðana. Áhættustjóri sjóðsins ber ábyrgð á greiningu, mælingu og skýrslugjöf um áhættu. Áhættustjóri starfar innan Áhættustýringar Arion banka hf. en er að öðru leyti óháður öðrum starfseiningum er þjónusta sjóðinn. Áhættustjóri sjóðsins hefur milliliðalausn aðgang að stjórn og öfugt. Áhættustjóri tekur saman og gefur út áhættuskýrslur fyrir sjóðinn sem lagðar eru fyrir stjórn ársfjórðungslega. Markmiðið með skýrslunum er að stjórn og þeir sem starfa við rekstur og eignastýringu sjóðsins séu meðvitaðir um áhættu sjóðsins og gefist þannig betri kostur á því að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásættanleg mörk. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á að eigið áhættumat sjóðsins sé framkvæmt. Eigið áhættumat skal framkvæmt árlega og skulu áhættustjóri og framkvæmdastjóri leggja fram tillögu um áhersluatriði hverju sinni. Eigið áhættumat sjóðsins speglast inn í áhættuskýrslur, áhættu- og áhættustýringarstefnu auk fjárfestingastefnu. Innri endurskoðun kannar og metur hvort starfsemi sjóðsins sé í samræmi við setta áhættustefnu og áhættustýringarstefnu. Endurskoðunarnefnd metur skilvirkni og fyrrkomulag áhættustýringar. Regluleg skýrsluskil eru mikilvægur þáttur í eftirliti með lykileiningum starfsseminnar.

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Stjórn sjóðsins samanstendur af fjórum stjórnarmönnum auk varamanna. Tveir stjórnarmenn og varamaður þeirra eru skipaðir af Samtökum atvinnulífsins. Tveir stjórnarmenn og varamaður eru kosnir af launþegum á ársfundi sjóðsins. Kjörtímabil stjórnarmanna er tvö ár og skal árlega kjósa helming stjórnarmanna og varamenn þeirra. Aðalmenn í stjórn sjóðsins eru Eydís Þ. Indriðadóttir, Guðrún Elín Pálsdóttir, Heimir Hafsteinsson og Óskar Pálsson. Stjórn skal sjá um að skipulag sjóðsins og starfsemi séu jafnan í góðu horfi og í samræmi við lög og reglur sem gilda um sjóðinn. Hlutverk stjórnar er skilgreint í samþykktum og starfsreglum sem stjórn hefur sett sér og er að auki bundið í lögum. Stjórn hefur skipað endurskoðunarnefnd og eru nefndarmenn Guðmundur Einarsson, formaður, Óskar Pálsson og Árni Þorgilsson. Stjórn hefur sett nefndinni starfsreglur þar sem kemur m.a. fram markmið, heimildir, skipulag, fundarstörf, hlutverk og ábyrgð.